

Las inteligencias privilegiadas, las ánimas escullidas, no 's diverteixen, gosen.

Els raquítics d'enteniment, els cors mesquins, aqueixos solen perdre 'l temps.

Forsas n'hi ha que 's creuen que divertir-se es fer molt soroll y ofegar el crach esgarriós del relotje que marca els moments de la existencia que passen pera no tornar. Per molts d'altres aquesta paraula es una careta pera disfressar el vici.

Lo divertiment es las pessigollas que distrauen á molts que tenen l'aburrimént per herencia. Es el goig dels que no podrán gosar may. Veuréu sers qu' en llur cara hi portan marcada una tristesa eterna y volen divertir-se á tota costa.

Divertirse es lo crit de la humanitat sensa ideals; el deliri dels qu' en el mon no hi troven lo que 's pensaven y veient que la vida els hi resulta una mentida s'entussudeixen en cercar la felicitat que creuen els hi pertoca.

Divertirse es l'esfors enguniós dels qu' han perdut la ruta que porta á la ditxa relativa, lo desitj de las existencias grises; la borratxera dels inútils.

De l'orga de la vida el registre del divertiment tindria que sonar alegre y sóna llastimós, esquerdat, y molt cops no sóna, fa la fressa d'aquell instrument macábrich, que no sé cóm ne diuen, y qu' es fet ab ossos.

Jo 'ls conech fa temps y sé qui son els que forman aquestas multituds que 's diverteixen; hi ha temperaments de molts menas, cada un d'ells es fet de molt distinta manera, però en els ulls de tots plegats no hi vist may reflexada una alegría pura ni un sol llampech d'entussiasme. Y perque riuen se pensan que están alegres ¡ pobrets! Al sortir de sas diversions el fastich que 'ls espia, els hi pinta á la cara, ab son pinzell de burleta, una llastimosa ganyota.

Y veuréu joves ab cara de convalecents portant arrugas anticipadas y provisió de melanjía per vint dias.

Y veuréu noyas flacas de cos, famolencas d'ánima, consumidas per desitjos que no logran satisfacer ab sas mentideras horas de alegría esbojarrada, caminar lassadas, ab la boca contreta

per una terrible mueca de sofriment, portant á diutre potser, jermens de mort.

Son xais que van al escurxador estúpidament satisfets fent xibarrí y cabriolas sense un presentiment que 'ls posi en guardia.

El que més, pensa, per defensarse del ridícol que entreveu, la trinxera de la següent vulgar filosofia: Amarganta es la vida, donchs cal passar-la com més alegre millor procurantse totes las diversions possibles. Distrayém las penas.

Sí, distrayemlas; mes las penas no se las espanta amenassantlas ab aquell exigori que porta á la ma la Deesa de la bojería, no se las allunya ab dítxos y contorsions de putxinella, no se las ofega ab ruido de cascabells ni de riallas histéricas. Las penas s'endolsan abressantse ab ellas, acoronantlas, diluintles en l'espai infinit, en els oritzonts llunyans, entre las fullas que vibran al impuls del oratje; acostantlas al cel; pujantlas al cim de las montanyas; visquent ab ellas, portantlas demunt com una relliquia sagrada, com talismá miraculós, y ellas acaban per ser bonas companyas; ens ensenyan lo camí del art, ens lliuran de la imbecilitat riallera fent nostra esprit serio y profont.

Cal podarlo arrán l'arbre de nostras il·lusions; no més podém deixarhi las branques menos ufanosas que son las únicas que fructifiquen.

Hem de apendre á fruír las tranquilas sensacions de la vida contemplativa. Estiguém contents de la felicitat que proporciona l'ausencia de la desgracia. Passem de llarch devant de las flors de drap y de las aranyas de vidre; estimém el sol y las flors boscanas y no 'ns refiém dels altres pera trobar l'alegría; busquémla tant sols en nostre cor.

PRUDENCI BERTRANA.

La mujer más modesta no encuentra voz más melodiosa que aquella que canta sus alabanzas.

En el teatro del mundo, el apuntador es el amor propio.

***